



Dirbtinio lizdo formavimas

Mes laukiame jūsų, juodieji gandrai

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Veisiejų regioninio padalinio Kabelių, Latežerio ir Kapčiamiesčio girininkijose miškininkai su ornitologais-aukštalipiais iškėlė tris naujus dirbtinius lizdus juodiesiems gandrams, dabar regione tokių lizdų – jau 7. Taip siekiama išsaugoti šią nykstančią gyvūnų rūšį, įtrauktą į Lietuvos raudonąją knygą. Juodųjų gandrų Lietuvoje iš viso priskaičiuojama apie 700 perinčių porų.

Juodieji gandrai laikosi atokiai nuo žmonių, mėgsta mišrus miškus, drėgnas ir pelkėtas vietas. Lizdams dažniausiai renkasi senus ąžuolus ar kitus aukštus medžius. Lizdus susisuka iš smulkių šakelių arba apsigyvena kitų stambių paukščių lizduose, tačiau natūralūs lizdai neilgaamžiai – ilgainiui suyra, juos išplauna lietus arba nukrenta žemėn kartu su nulūžusia medžio šaka.

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Veisiejų regioninio padalinio gamtotvarkos specialisto Audriaus Norkūno teigimu, juodieji gandrai mėgsta grįžti į senas vietas, todėl vietoje seno lizdo vėta kelti naują dirbtinį. Deja, ne visada tai įmanoma.

„Latežerio girininkijoje senas juodojo gandro lizdas buvo ąžuole. Tačiau šis ąžuolas prastos būklės, tikėtina ilgai neatlaikys, todėl priėmėme sprendimą naują dirbtinį lizdą kelti tvirtoje eglėje šalia senojo ąžuolo“, – pasakoja ornitologas-aukštalipys Darius Musteikis, kuris ir pagamino, ir su komanda kėlė dirbtinius lizdus girininkijose.

Pasak D. Musteikio, panaši situacija Kabelių bei Kapčiamiesčio girininkijose – naujus lizdus teko kelti ne į senųjų vietas, o į šalia augančius tvirtus medžius.

Dirbtiniam lizdai pirmiausiai pagaminama platforma: iš medinių 5–7,5 cm storio tašų sukalamas rėmas ir tarp jo kraštinių ištempiamas dviejų sluoksnių metalinis tinklas, kad neišblyrėtų lizdo pagrindas. Visa lizdo konstrukcija surenkama medyje, 12–15 metrų aukštyje, ir dideliais varžtais pritvirtinama prie kamieno. Tada į lizdą dedama supuvusi mediena, dvigubas sluoksnis stambesnių ir plonesnių medžių šakų, galiausiai lizdas padengiamas samanų sluoksniu. Toks lizdas turėtų išlaikyti bent dešimt metų.

Dirbtinis lizdas įgauna saugojamo lizdo statusą nuo tada, kai jame saugomos paukščių rūšys pradeda perėti. Dirbtiniai lizdai ir inkilai keliami tokiose miško vietovėse, kuriose paukščiai galėtų gyventi kuo mažiau trikdomi, kur nevykdoma ūkinė veikla – saugomose teritorijose, kertinėse miško buveinėse. Tais atvejais, kai juodieji gandrai, ereliai žuvininkai susisuka lizdus miške, aplink juos 200 metrų spinduliu negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai.

Parengta pagal VĮ VMU inf.

4	Kronika
6	Aktualijos
6	V. TREPĖNAITIS Ar pavyks prisikviesti žmonių į miškasodį?
8	S. GIRDZIUSŠAS Miško pramonės plėtra Baltijos šalyse
10	Miškininkystė
10	S. KARAZIJA Iš kur Lietuvoje atsirado tiek daug EB svarbos miškų buveinių?
14	A. PLIŪRA, V. LYGIS Miško ekosistemų produktyvumo, būklės bei medžių rūšinės įvairovės pokyčių klimato kaitos ir susijusių stresorių poveikio sąlygomis prognozės
18	J. DANUSEVIČIUS Būtinai miško atkūrimo monitoringas
20	K. GRIGALIŪNAS Valstybinių miškų sanitarinės būklės apžvalga 2018 m. ir prognozės
21	D. BUROKIENĖ Bendradarbiaujame su Ukraina: kaip sumažinti augalų invazinių ligų sukėlėjų plitimą ir daromą žalą?
22	A. BRUKAS, A. RUTKAUSKAS Prisimenant miškotvarkininką, profesorių, habil. dr. Joną Petrą Kenstavičių
24	Profsajungų veikla
24	J. ŪSAS Ar tikrai tuo keliu einama?
26	Privatūs miškai
26	V. VIDUGIRIS Skubotos pertvarkos baugina
28	Medžioklė
28	V. TAMOŠIŪNAS Ar prigis Lietuvoje turkmėnų ir lenkų pasididžiavimas – aviganiai?
32	Miškas ir visuomenė
37	Išėję negrįžti
38	Nauji leidiniai